

[Olufson.]

Bønder, Gaardmænd, saa tør jeg love, at langt den største Del staaer bag disse Lovforslag og ønsker dem gennemført.

Den højtærede Minister mente, at vi vilde bruge disse Lovforslag til Agitation. Ja, det vil vi, efter at vi har set den Maade, hvorpaa den højtærede Minister tager imod dem; men hvis den højtærede Minister havde taget sagligt imod dem og lovet at underkaste dem en saglig Behandling, saa at vi muligvis kunde komme til en Overenskomst her, saa havde Agitationen været taget bort fra Forslagene, og det saa vi helst. Men naar vi møder en saa skarp Modstand, er det klart, at saa gaar vi ud til Landbefolkningen og siger: Saadan og saadan ligger Forholdene, disse Lovforslag har vi forelagt; fordi vi mener, at de vil betyde, at Landbønderne kan komme i Besiddelse af Jord i Stedet for at komme ud i Arbejdsløshed, at de vil betyde Arbejders Igang sættelse og derigennem vil bidrage til, at andre kan blive draget ud af Arbejdsløsheden. Disse Lovforslag er vi mødt frem med, men man har mødt os med en blank Afvisning fra Regeringens Side, og derfor skal I nu tage Stilling hertil. Og jeg er ikke i Tvivl om, hvorledes denne Stilling vil blive.

Til Slut skal jeg om de fra radikal Side forelagte Lovforslag sige, at det forekommer mig, at disse er en lille Smule farlige. Det glædede mig, at det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen i særlig Grad talte om, at det var den frie Udstykning, der skulde fremmes, den Udstykning, der bestod i, at Gaardmændene udstykkede deres Jord, og at der saa fra det offentlige Side blev ydet en Hjælp til Jordens Prioritering og til Bygningernes Opførelse eller en Garanti. Deri ligger vistnok ogsaa den væsentligste Begrundelse for, at det netop er den Form for Udstykning, som det ærede Medlem og hans Parti ønsker at fremme.

Men for at fremme den begaar de noget, som efter vor Mening er absolut forkasteligt. De tager Jordfondens Midler og stykker dem ud i ganske smaa Portioner, hvorved den vil tabe en stor Del af den Virkning, den vil kunne faa, hvis den bliver liggende under Statens Administration og Statens Indsigt. Men de begaar tillige en anden Fejl, idet de ved paa denne Maade at svække Jordfonden vanskeliggør Startvilkårene for dem, der er daarligere stillet end Gaardmandsklassens Børn. Og det ærede Medlem Hr. Niels

Frederiksen ved jo godt, at det er ikke dem, der i Øjeblikket har værst ved at komme i Vej; de *kan* komme i Vej; og de *kommer* i Vej. Men de, der døjer med at komme i Vej, er Landarbejdere, Tyende, Husmandsbørn; de kan ikke komme i Vej, og det er dem, vi gennem vort Forslag søger at række en hjælpende Haand, for at de kan komme i Besiddelse af den danske Jord og slippe for det Helvede; som Arbejdsløsheden er.

Ordføreren for Forslagsstillerne til de under Nr. 5 og 6 paa Dagsordenen opførte Lovforslag (Niels Frederiksen): Det var mig en Skuffelse, at den højtærede Landbrugsminister tog saa stærk Afstand fra de af mit Parti fremsatte Lovforslag. Jeg forstod den højtærede Landbrugsminister saaledes, at det var mest af principielle Grunde, han tog saa stærk Afstand fra dem. Det var for at modvirke den Udvikling, der gaar ud paa at skabe den Besiddelsesform, som den højtærede Landbrugsminister kalder for offentligt Fæste, og for at forebygge, at den ubetingede og uindskrænkede Selvejeform ikke vedblivende kan gaa sin Sejrs gang i Danmark.

Jeg tror, det er ubetimeligt og uretrettiget at rejse en stærk Strid og øve en afgjort Modstand ud fra en saadan principiel Opfattelse; men jeg tror ogsaa, den højtærede Landbrugsminister tjente det danske Landbrug bedre ved at se mere nøgternt paa det foreliggende og ikke prøvede paa at modarbejde en Udvikling, der dog til syvende og sidst har staaet sin Prøve i vanskelige Tider og under vanskelige Vilkaar.

Jeg for mit Vedkommende erkender uforbeholdent Selvejeforens store Betydning for det danske Landbrugs Udvikling. Men jeg er heller ikke blind for den Fare, som denne Besiddelsesform rummer. Denne Fare har jo allerede givet sig det stærkeste Udslag i Prioriterings- og Besiddelsesforholdene for Landmændene.

Jeg kan altsaa ikke synge Lovsange for den ubetingede og uindskrænkede Selvejeform. Lad alle Landmænd læse deres Panteobligationers Paalydende igennem! Saa vil de se Resultatet af denne Selvejeform. Saa vil de se den uindskrænkede Raadighedsret, som de har over den Ejendom, de kalder sig for Selvejer til. Ja, jeg drister mig til at paastaa, at hvis den Haandfæstning, Landmændene har underskrevet overfor Prioritetshaverne, skulde ske Fyldest, saa sidder der i Dag 10—20 000 Landmænd, der